

The background of the cover is a photograph of a dam with a white building and a large pipe, set against a backdrop of a lush green forested hillside. A large green circular graphic is overlaid on the left side of the image.

Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування

2012 - №2(6)

**Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу**

**ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
РЕСУРСОКОРИСТУВАННЯ**

Науково-технічний журнал

№ 2(6)

**До I ої Міжнародної науково-практичної конференції
«Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування»,
м. Івано-Франківськ, 20-22 вересня 2012 р.**

**Івано-Франківськ
2012**

УДК 502 (477.83)
ББК 28.081
Е 45

Науково-технічний журнал
Засновник – Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу (ІФНТУНГ)
Заснований у 2010 році, виходить 2 рази на рік

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР – докт. техн. наук **Адаменко Я.О.** (завідувач кафедри екології ІФНТУНГ)
ЗАСТУПНИК ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА – канд. техн. наук **Мандрик О.М.** (декан інженерно-екологічного факультету ІФНТУНГ)

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР – канд. географ. наук **Приходько М.М.** (доцент кафедри екології ІФНТУНГ)
РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

докт. геол.-мінерал. наук **Адаменко О.М.** (професор кафедри екології ІФНТУНГ);
докт. геол.-мінерал. наук **Білявський Г.О.** (Інститут екологічної безпеки і управління Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління Мінекології України);

докт. біол. наук **Горова А.І.** (Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ);
докт. географ. наук **Гуцуляк В.М.** (Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича);

докт. геол. наук **Долін В.В.** (Інститут геохімії навколишнього середовища НАНУ і МНС України, м. Київ);

докт. техн. наук **Карпаш О.М.** (проректор з наукової роботи ІФНТУНГ);

докт. геол. наук **Карпенко О.М.** (Київський національний університет ім. Т. Шевченка);

докт. техн. наук **Костенко В.К.** (Донецький національний університет);

докт. техн. наук **Красовський Г.Я.** (Національний аерокосмічний університет, м. Харків);

докт. техн. наук **Крижанівський Є.І.** (ректор ІФНТУНГ);

докт. геол.-мінерал. наук **Кузьменко Е.Д.** (завідувач кафедри геотехногенної безпеки та геоінформатики ІФНТУНГ);

докт. техн. наук **Лабій Ю.М.** (професор кафедри готельно-ресторанної справи Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника);

докт. геол.-мінерал. наук **Маєвський Б.Й.** (завідувач кафедри геології та розвідки нафтових і газових родовищ ІФНТУНГ);

докт. техн. наук **Мальований М.С.** (завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища НТУ «Львівська політехніка»);

докт. геол. наук **Петровський О.П.** (завідувач кафедри польової нафтогазової геофізики ІФНТУНГ);

докт. техн. наук **Семчук Я.М.** (завідувач кафедри безпеки життєдіяльності ІФНТУНГ);

докт. медич. наук **Середюк Н.М.** (проректор з наукової роботи Івано-Франківського національного медичного університету);

докт. географ. наук **Сивий М.Я.** (завідувач кафедри фізичної географії Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка);

докт. геол.-мінерал. наук **Тарасенко В.С.** (Кримська Академія Наук, м. Сімферополь);

докт. геолог. наук **Федоришин Д. Д.** (завідувач кафедри геофізичних досліджень свердловин ІФНТУНГ);

докт. геол. наук **Чепіжко О.В.** (Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова);

докт. хіміч. наук **Чундак С.Ю.** (Ужгородський національний університет);

докт. техн. наук **Шкіца Л.Є.** (завідувач кафедри інженерної та комп'ютерної графіки ІФНТУНГ);

докт. техн. наук **Яковлев Є.О.** (Інститут телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАНУ, м. Київ).

Prof. Dr. **Jacek Matyszkiewicz**, Гірничо-металургійна академія, Краків, Польща;

Prof. Dr. **Vasile Oros**, Університет Норд, Бая-Маре, Румунія;

Prof. **David Sauchyn**, Університет Ріджайн, Канада.

Свідоцтво про державну реєстрацію у Мін'юсті України № 16682–5254Р від 7 травня 2010 р.

Рекомендовано до друку Радою ІФНТУНГ, протокол № 11/496 від 29 грудня 2010 р.

Адреса редакції: кафедра екології ІФНТУНГ, вул. Карпатська, 15, м. Івано-Франківськ, 76019

Телефони: (0342) 50 59 42 кафедра, (03422) 4 22 64 ректорат, факс (03422) 4 21 39

E-mail: adolmak@mail.ru; yarad@inbox.ru; denzor2@mail.ru; ecology@nung.edu.ua

Відповідальність за достовірність наведених у статтях даних несуть автори публікацій.

Передрук статей тільки з дозволу редакції.

Точка зору редколегії не завжди збігається з позицією авторів.

Е 45 Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування : науково-техн. журнал / засн. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу (ІФНТУНГ) ; голов. ред. Я.О. Адаменко. – 2010 – . – Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2012. – . – 2 рази в рік. 2012, № 2(6).

© Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, 2012

© Зорін Д.О. (обкладинка), 2012

ЗМІСТ

РЕГІОНАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ.....	4
Адаменко О.М., Адаменко Я.О., Мандрик О.М., Зоріна Н.О. Кафедра екології ІФНТУНГ у вирішенні освітянських та наукових екологічних проблем	4
Адаменко О.М. Що таке «екологічні науки»?	19
Стойко С.М. Охорона біосфери як наукова дисципліна та її підрозділи.....	21
Триснюк В.М. Регіональна екобезпека як складова сталого розвитку	27
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ	32
Адаменко О.М., Міщенко Л.В., Зорін Д.О., Крихівський М.В. Комп'ютерні програми оцінки екологічного стану екосистем та безпеки життєдіяльності населення у зоні впливу нафтогазових родовищ.....	32
Манюк О.Р. Техногенне навантаження на навколишнє середовище підземних сховищ газу Передкарпаття..	54
ЕКОЛОГІЯ ГЕОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	60
Рудько Г.І., Панібрацька О.В. Розробка концепції моніторингу об'єктів надрокористування в Україні... 60	
Чепіжко О.В. Системна концепція моніторингу геологічного середовища території Північного Причорномор'я.....	64
ЕКОЛОГІЯ ГІДРОСФЕРИ	67
Архипова Л.М., Адаменко Я.О., Мандрик О.М. Концепція екологічної безпеки басейнових систем районів нафтогазовидобування.....	67
Гайдін А.М., Дяків В.О. Домбровське озеро: прогноз і факти	72
ЕКОЛОГІЯ ПЕДОСФЕРИ.....	77
Овчарук О.В., Трач С.В., Овчарук О.В. Екологічна оцінка ґрунту за небезпекою осолонцювання при використанні відходів спиртового виробництва	77
Радловська К.О. Екологічні дослідження стану довкілля Рогатинського Опілля	81
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ГІРНИЧОПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ	84
Сивий М.Я. До проблеми утилізації гірничопромислових відходів у Вінницькій області	84
Кроїк Г.А., Гаспарян М.К., Синицька О.Ю. Закономірності та механізм процесу сучасного вивітрювання відвальних шахтних порід як основа оцінки екологічної безпеки територій.....	89
ЗБАЛАНСОВАНЕ РЕСУРСОКОРУСТУВАННЯ	
Приходько М.М., Приходько М.М. (старший), Приходько Н.Ф., Косило Л.С. Збалансоване ресурсокористування (теоретичний аспект).....	92
МОНІТОРИНГ, МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ	96
Батлук В.А., Басов М.В., Параняк Н.М. Математична модель руху зважених частинок у закручених потоках	96
Підлуська К.Д. Аналіз фізичної моделі снігової лавини.....	101
ТЕХНОЕКОЛОГІЯ	105
Тутка В.В., Михайлова Ю.О. Реконструкція і модернізація зоологичного обладнання Бурштинської ТЕС....	105
Мольчак Я.О., Мисковець І.Я., Колядинський М.І. Вплив сміттєзвалищ м. Луцька на екологічний стан територій.....	112
ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА	115
Лабій Ю.М., Мердух І.І., Крупчук Т.Ю. Поняття про формування біогеоценозів у залежності від процесів у надрах планети як важлива частка знань при викладанні екології	115
ДНІСТРОВСЬКИЙ ПРОТИПАВОДКОВИЙ ПОЛІГОН	119
Хашак М.З. Із історії геоекологічних досліджень на Дністровському протипаводковому полігоні.....	119
Адаменко О.М., Мандрик О.М., Гаврилович І.М. Початок реставрації лабораторно-аналітичного корпусу на Дністровському протипаводковому полігоні	122
ЮВІЛЕЇ.....	126
До 60-річчя Г. І. Рудька.....	126
До 70-річчя Я. М. Семчука.....	128
Відомості про авторів	129

РЕГІОНАЛЬНІ ТА ГЛОБАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

УДК 502.064

*Адаменко О.М., Адаменко Я.О.,
Мандрик О.М., Зоріна Н.О.
Івано-Франківській національний
технічний університет нафти і газу*

КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ І ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНИХ НАУК У ВИРІШЕННІ ОСВІТЯНСЬКИХ ТА НАУКОВИХ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ

Сьогодні, як ніколи, важливо забезпечити гармонійний розвиток господарства, людини і природи, щоб технічне втручання в біосферу Землі не зашкодило якості середовища, у якому живуть люди. Ми є свідками не тільки активних і неоднозначних політичних баталій, у котрих використовується як аргумент і екологічна інформація, а й проявів низької екологічної культури і навіть екологічного невігластва як пересічних громадян, так і керівників промислових підприємств та працівників владних структур. Образно кажучи, відчувається брак не тільки чистої води і повітря, а й елементарних екологічних знань. Ця обставина примушує нас запропонувати нову стратегію екологічної безпеки і збалансованого використання природних ресурсів.

УДК 288 + 502.315

*Адаменко О.М.
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

ЩО ТАКЕ «ЕКОЛОГІЧНІ НАУКИ?»

Пропонується виділити у переліку спеціальностей, за якими захищаються кандидатські і докторські дисертації, нову галузь – «екологічні науки» та нову спеціальність – «екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування».

Ключові слова: екологічні науки, екологічна безпека, екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування, галузь науки, спеціальність.

Предлагается выделить в перечне специальностей, по которым защищаются кандидатские и докторские диссертации, новую отрасль – «экологические науки» и новую специальность – «экология, охрана окружающей среды и сбалансированное природопользование».

Ключевые слова: экологические науки, экологическая безопасность, экология, охрана окружающей среды и сбалансированное природопользование, отрасль науки, специальность.

A highlight in the list of specialties, which are protected master and doctoral thesis, a new industry – «Environmental Science» and a new specialty – «ecology, environmental protection and sustainable natural resources.»

Keywords: environmental science, environmental safety, ecology, environmental protection and sustainable natural resources, branch of science specialty.

ОХОРОНА БІОСФЕРИ ЯК НАУКОВА ДИСЦИПЛІНА ТА ЇЇ ПІДРОЗДІЛИ

В умовах акселерації глобального техногенного впливу на взаємопов'язані субсистеми біосфери класичні науки – біологія, хімія, соціологія нездатні розробляти заходи збереження її екологічного балансу. Обґрунтовані концептуальні положення та завдання інтегральної науки про охорону біосфери – геосозології. У її рамках виділено 10 наукових субдисциплін: соціосозологію, фітосозологію, зоосозологію, літосозологію, гідрозозологію, педосозологію та ін.

Ключові слова: біосфера, соціосфера, геосозологія, фітогенотонд, фітоценофонд.

В условиях акселерации глобального техногенного влияния на взаимосвязанные субсистемы биосферы, классические науки – биология, химия, социология неспособны разрабатывать мероприятия поддержания ее экологического баланса. Обоснованы концептуальные положения и задачи интегральной науки об охране природы – геосозологии. В ее рамках выделено 10 субдисциплин: социосозологию, фитосозологию, зоосозологию, литосозологию, гидросозологию, педосозологию и др.

Ключевые слова: биосфера, социосфера, геосозология, фитогенотонд, фитотонд.

In the conditions of acceleration of global technogenic influence on the interconnected biosphere systems, classical scientific approaches cannot develop the remedies for supporting ecological balance in the biosphere. Thus, the conceptual statements of novel integral science focused on nature preservation were grounded, and ten scientific branches of the geosozology were determined: social sozology, phytosozology, zoosozology, lythosozology, hydrososozology, pedosozology and others.

Key words: biosphere, sociosphere, geosozology, phytogenofund, phytocenofund.

РЕГІОНАЛЬНА ЕКОБЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Розглянуто науково-методичні питання визначення та оцінки й картографування регіональної безпеки на прикладі Тернопільської області. Рівень безпеки, як і рівень розвитку, найчастіше вимірюється шляхом багатокомпонентного інтегрування комплексу параметрів, які характеризують рівень розвитку і стабільності економіки, соціального розвитку, стану довкілля тощо. Актуальність проблеми екологічної безпеки природних і антропогенних геосистем зумовлена посиленням антропопресії, розширенням спектру та ростом інтенсивності розвитку небезпечних процесів, а також зниженням стійкості геосистем.

Ключові слова: сталий розвиток, регіональна безпека, екологічна безпека, екосистема.

Рассмотрены научно-методические вопросы определения оценки и картографирования региональной безопасности на примере Тернопольской области. Уровень безопасности, как и уровень развития, зачастую измеряется путем многокомпонентного интегрирования комплекса параметров, характеризующих уровень развития и стабильности экономики, социального развития, состояния окружающей среды и т. д. Актуальность проблемы экологической безопасности природных и антропогенных геосистем обусловлена усилением антропопресии, расширением спектра и ростом интенсивности развития опасных процессов, а также снижением устойчивости геосистем.

Ключевые слова: устойчивое развитие, региональная безопасность, экологическая безопасность, экосистема.

The scientific and methodological issues of definition and assessment and mapping of regional security on the example of Ternopil region. The level of security as the level of development, often measured by a multidimensional integration of complex parameters that characterize the level of development and economic stability, social development, environmental and so on. Urgency of the problem of ecological safety of natural and man-caused increase in geosystems antropopresiyi, expanding the range and increasing intensity of dangerous processes and decrease the stability of geosystems.

Keywords: sustainable development, regional security, environmental security, ecosystem.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАФТОГАЗОВОГО КОМПЛЕКСУ

УДК (504 + 502,7) : 55

*Адаменко О.М., Міщенко Л.В.,
Зорін Д.О., Крихівський М.В.
Івано-Франківський національний технічний
університет нафти і газу*

КОМП'ЮТЕРНІ ПРОГРАМИ ОЦІНКИ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЕКОСИСТЕМ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ У ЗОНІ ВПЛИВУ НАФТОГАЗОВИХ РОДОВИЩ

Спосіб кількісної оцінки екологічного стану природно-антропогенних геосистем та безпеки життєдіяльності населення у зоні впливу нафтогазових родовищ на основі комп'ютерних програм показав, що існує можливість розрахунку показників кількісної оцінки загроз існуванню природних геосистем та безпеки життєдіяльності людини, які розраховуються за новими запропонованими авторами комп'ютерними програмами оцінки концентраційного інтервалу безпеки життєдіяльності та екологічно безпечного інтервалу концентрації забруднювачів, що склались на територіях впливу небезпечних техногенних об'єктів – нафтогазових родовищ. Для цього необхідні обґрунтовані мережі відбору проб із компонентів довкілля, їх аналіз на вміст характерних для того чи іншого регіону забруднювачів, розрахунки кількісних показників і на їх основі ранжування територій на екологічні стани: нормальний, задовільний, напружений, складний, незадовільний, передкризовий, критичний, катастрофічний.

Для кожного стану пропонуються відповідні природоохоронні заходи – негайні, оперативні, довгострокові та ін.

Ключові слова: природно-антропогенні геосистеми, екологічний стан, концентраційний інтервал, нафтогазові родовища, ранжування територій, безпека життєдіяльності.

Способ количественной оценки экологического состояния природно-антропогенных геосистем и безопасности жизнедеятельности населения в зоне влияния нефтегазовых месторождений на основе компьютерных программ показал, что существует возможность расчета показателей количественной оценки угроз существованию природных геосистем и безопасности жизнедеятельности человека, которые рассчитываются по новым предложенным авторами компьютерным программам оценки концентрационного интервала безопасности жизнедеятельности и безопасного интервала концентрации загрязнителей, которые сложились на территориях воздействия опасных техногенных объектов – нефтегазовых месторождений. Для этого необходимы обоснованные сети отбора проб из компонентов окружающей среды, их анализ на содержание характерных для того или иного региона загрязнителей, расчеты количественных показателей и на их основе ранжирования территорий по экологическим состояниям: нормальное, удовлетворительное, напряженное, сложное, неудовлетворительное, предкризисное, критическое и катастрофическое.

Для каждого состояния предлагаются соответствующие природоохранные мероприятия – немедленные, оперативные, долгосрочные и др.

Ключевые слова: природно-антропогенные геосистемы, экологическое состояние, концентрационный интервал, нефтегазовые месторождения, ранжирование территорий, безопасность жизнедеятельности.

The method of quantitative estimation of the ecological condition of natural and anthropogenic geosystems and security of the population in the zone of oil and gas fields on the basis of computer programs has shown that there is a possibility of calculating the quantitative assessment of threats to the existence of natural

geosystems and safety of human life, which are calculated according to the new computer zaproponovanymy authors' Computer program estimates the concentration range of life safety and environmentally sound interval concentrations of pollutants that have developed in areas hazardous man-made objects – oil and gas fields. This requires reasonable sampling of the network components of the environment, their analysis of the content specific to a region of pollutants, the calculations of figures and rankings based on their areas of environmental states: normal, satisfactory, tense, complicated, unsatisfying, pre-crisis, complicated.

For each of those proposed environmental measures – immediate, efficient, long, etc.

Key words: natural and anthropogenic geosystem, environmental condition, the concentration range, oil and gas fields, ranging areas, safety of life.

ТЕХНОГЕННЕ НАВАНТАЖЕННЯ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ПІДЗЕМНИХ СХОВИЩ ГАЗУ ПЕРЕДКАРПАТТЯ

Проведено комплекс геохімічних досліджень підземних сховищ газу (ПСГ) Передкарпаття, на основі яких дано оцінку стану герметичності газосховищ та охорони природного середовища на території навколишніх населених пунктів. Результати проведених досліджень вказують на задовільну їх герметичність, зокрема Богородчанського ПСГ на даний час його експлуатації.

Ключові слова: підземне сховище газу, метан, геохімічні дослідження.

Проведен комплекс геохимических исследований подземных хранилищ газа (ПХГ) Предкарпаття, на основании которых дана оценка состояния герметичности подземных хранилищ газа и охраны естественной среды на территории окружающих населенных пунктов. Результаты проведенных исследований указывают на удовлетворительную их герметичность, в частности Богородчанского ПХГ на данное время его эксплуатации.

Ключевые слова: подземное хранилище газа, метан, геохимические исследования.

Predkarpat'ya on the basis of which the estimation of the state of impermeability of dug-out of gas and guard of natural environment is given on territory of surrounding settlements. The results of the conducted researches specify on satisfactory impermeability in particular Bogorodchanskogo PSG on this time of ego of exploitation.

Keywords: dug-out of gas, methane, geochemical.

ЕКОЛОГІЯ ГЕОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА

УДК 553.04

*Рудько Г.І., Панібрацька О.В.
Державна Комісія України
по запасах корисних копалин, м. Київ*

РОЗРОБКА КОНЦЕПЦІЇ МОНІТОРИНГУ ОБ'ЄКТІВ НАДРОКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Викладено основні положення розробленої концепції моніторингу об'єктів надрокористування в Україні. Розглянуто специфіку впливу об'єктів надрокористування на оточуюче природне середовище в гірничорудній та вугільній промисловості, в промисловості гірничохімічної сировини, нафтовій та газовій промисловості. Обґрунтовано необхідність розробки систем спеціалізованих спостережень для родовищ різних видів корисних копалин.

Ключові слова: моніторинг, об'єкт надрокористування, постійно діюча модель родовища, система спостережень.

Изложены основные положения разработанной концепции мониторинга объектов недропользования в Украине. Рассмотрена специфика воздействия объектов недропользования на окружающую природную среду в горнорудной и угольной промышленности, в промышленности горнохимического сырья, нефтяной и газовой промышленности. Обоснована необходимость разработки систем специализированных наблюдений для месторождений различных видов полезных ископаемых.

Ключевые слова: мониторинг, объект недропользования, постоянно действующая модель месторождения, система наблюдений.

СИСТЕМНА КОНЦЕПЦІЯ МОНІТОРИНГУ ГЕОЛОГІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА ТЕРИТОРІЇ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я

Аналіз стану геологічного середовища території Північного Причорномор'я України показує ускладнення екологічної ситуації. Вирішення цих проблем методами екологічної геології передбачає дослідження ходу еколого-геологічних процесів геологічними, геохімічними і фізичними методами. Моніторинг всіх факторів і явищ, що впливають на формування еколого-геологічного середовища, дозволить створювати модель такого процесу, виробити техніку дослідження стану геологічного, навколишнього середовища в цілому і методи його управління для формування оптимального екологічно безпечного середовища життєдіяльності людини.

Ключові слова: геологічне середовище, моніторинг, спостереження, управління.

Анализ состояния геологической среды территории Северного Причерноморья Украины показывает осложнение экологической ситуации. Решение этих проблем методами экологической геологии предусматривает исследования хода эколого-геологических процессов геологическими, геохимическими и физическими методами. Мониторинг всех факторов и явлений, что влияют на формирование эколого-геологической среды, позволит создавать модель такого процесса, выработать технику исследования состояния геологической и окружающей среды в целом, и методов управления средой для формирования оптимально экологически безопасной среды жизнедеятельности человека.

Ключевые слова: геологическая среда, мониторинг, наблюдение, управление.

The analysis of state of a geological medium of territory North Black sea Region of Ukraine shows complication of an ecological situation. Problems solving of ecological geology the realisations of researches of flowing past geological processes by geological, geochemical and physical methods require. The monitoring of all compound factors, which influence formation of ecology-geological environment, will allow to create model of such process, to develop a technique of research of a condition of environment and methods of a management of geological environment for an establishment of an optimum ecological level of residing of the people and their economic activity.

Key words: geological environment, monitoring, supervision, management.

ЕКОЛОГІЯ ГІДРОСФЕРИ

УДК 504.61

*Архипова Л.М., Адаменко Я.О., Мандрик О.М.
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

КОНЦЕПЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАСЕЙНОВИХ СИСТЕМ РАЙОНІВ НАФТОГАЗОВИДОБУВАННЯ

Запропонована концепція екологічної безпеки басейнових систем, в межах яких знаходяться об'єкти нафтогазового комплексу, нафтогазотранспортної системи і нафтогазовидобування, містить три основні блоки: безпека якості і придатності гідроекосистем для названих об'єктів і населення; безпека кількісних параметрів гідроекосистем для названих об'єктів і населення; безпека впливу об'єктів нафтогазової енергетики на басейнові екосистеми. У даній роботі обґрунтовані концептуальні положення безпеки кількісних параметрів гідроекосистем.

Ключові слова: екологічна безпека, гідроекосистеми.

Предложенная концепция экологической безопасности бассейновых систем, в пределах которых находятся объекты нефтегазового комплекса, нефтегазотранспортной системы и нефтегазодобычи, содержит три основные блоки: безопасность качества гидроекосистем для названных объектов и населения; безопасность количественных параметров гидроекосистем для названных объектов и населения; безопасность влияния объектов нефтегазовой энергетики на бассейновые экосистемы. В данной работе обоснованы концептуальные положения безопасности количественных параметров гидроекосистем.

Ключевые слова: экологическая безопасность, гидроекосистемы.

УДК 622.83:550.4

Гайдін А. М., Дяків В.О.

*Відділення гірничо-хімічної сировини
Академії гірничих наук України, м.Львів*

ДОМБРОВСЬКЕ ОЗЕРО: ПРОГНОЗИ І ФАКТИ

Розглянуті фактори, які визначають формування хімічного складу води при затопленні калійного кар'єру в м. Калуші (Івано-Франківська область). Доведено, що внаслідок руйнування бортів кар'єру береги і дно озера ізолюються від соленосних відкладень і здійснюється опріснювання розсолів.

Ключові слова: затоплення кар'єру, розчинення, розсоли, деформації.

Рассмотрены факторы, определяющие формирование химического состава воды при затоплении калийного карьера в г. Калуш (Ивано-Франковская область). Доказано, что вследствие разрушения бортов карьера берега и дно озера изолируются от соленосных отложений и происходит опреснение рассолов.

Ключові слова: затопление карьера, растворение, рассолы, деформации.

Factors are considered, generated chemical composition of water during influention of potassium open pit near in the Kalush of Ivano-Frankivsk region . It is set, that destruction of open pit edges beach and bottom of the lake is isolated away from salt deposition. Take place elimination of water mineralization.

Key words: influention, open pit, solution, salt water, deformations.

ЕКОЛОГІЯ ПЕДОСФЕРИ

УДК 631.879.34:663.52:631.413.3

*Овчарук О.В., Трач С.В., Овчарук О.В.
Подільський державний аграрно-технічний
університет, м. Кам'янець-Подільський*

ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА ҐРУНТУ ЗА НЕБЕЗПЕКОЮ ОСОЛОНЦЮВАННЯ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ВІДХОДІВ СПИРТОВОГО ВИРОБНИЦТВА

У статті викладено результати досліджень по визначенню впливу відходів спиртового виробництва на вміст водорозчинних солей у чорноземі типовому. Встановлено, що відходи не викликали засолення ґрунту.

Ключові слова: відходи спиртового виробництва, водорозчинні солі, катіони, аніони.

В статье изложены результаты исследований по определению влияния отходов спиртового производства на содержание водорастворимых солей в черноземе типичном. Установлено, что отходы не вызывали засоления почвы.

Ключевые слова: отходы спиртового производства, водорастворимые соли, катионы, анионы.

In the article there are results of researches on determination of influence of spirit wastes on content of soluble salts in black earth typical. It is set that wastes were not caused by solinizations.

Keywords: wastes of alcoholic production; soluble salts; cations, anions.

УДК 502.7:55

Радловська К.О.
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу

ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ҐРУНТІВ РОГАТИНСЬКОГО ОПІЛЛЯ

Визначені основні екологічні проблеми на території Рогатинського району Івано-Франківщини. Виконано опробування ґрунтів на 80 геоecологічних полігонах та атомноадсорбційний аналіз на вміст 8 основних забруднювачів – важких металів.

Ключові слова: геоecологічні полігони, фонові та аномальні вмісти, важкі метали.

Определены основные экологические проблемы на территории Рогатынского района Ивано-Франковской области. Выполнено опробование почв на 80 геоecологических полигонах и атомно-адсорбционный анализ на содержание 8 основных загрязнителей – тяжелых металлов.

Ключевые слова: геоecологические полигоны, фоновые и аномальные содержания, тяжелые металлы.

The article opens the problem of Rogatun and Ivano-Frankivsk regions. Has been sampled 80 tests of soils (hard rocks) on the geoecological polygons with the help of atomno-adsorption analyzing.

Keywords: geoecological polygons, anomaly contains, hard rocks.

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ГІРНИЧОПРОМИСЛОВИХ КОМПЛЕКСІВ

УДК 553.041

Сивий М.Я.

*Тернопільський національний педагогічний
університет ім. В.Гнатюка*

ДО ПРОБЛЕМИ УТИЛІЗАЦІЇ ГІРНИЧОПРОМИСЛОВИХ ВІДХОДІВ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Проаналізовано стан гірничопромислових відходів на основних підприємствах-забруднювачах Вінницької області, запропоновано низку першочергових заходів, спрямованих на вирішення проблеми утилізації відходів, загальне покращання екологічної ситуації у регіоні.

Ключові слова: гірничопромислові відходи, будівельні матеріали, техногенне навантаження, каолиновий концентрат, фосфогіпс, золошлаки, відсів.

Проанализировано состояние горнопромышленных отходов на основных предприятиях-загрязнителях Винницкой области, предложен ряд первоочередных мероприятий, направленных на решение проблемы утилизации отходов, общее улучшение экологической ситуации в регионе.

Ключевые слова: горнопромышленные отходы, строительные материалы, техногенная нагрузка, каолиновый концентрат, фосфогипс, золошлаки.

The state of mining waste in major enterprises-pollutants in Vinnytsya region were analyzed, a number of priority measures were proposed to solve the problem of waste disposing, general improvement of ecological situation in the region.

Keywords: mining waste, building materials, technogenic load, kaolin concentrate, ash, eliminations.

УДК 550.4.02

Кроїк Г.А., Гаспарян М.К., Сеницька О.Ю.
Дніпропетровський національний
університет ім. Олеса Гончара

ЗАКОНОМІРНОСТІ ТА МЕХАНІЗМ ПРОЦЕСУ СУЧАСНОГО ВИВІТРЮВАННЯ ВІДВАЛЬНИХ ШАХТНИХ ПОРІД ЯК ОСНОВА ОЦІНКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ НЕБЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІЙ

Процес сучасного вивітрювання відвальних шахтних порід та відходів вуглезбагачення поданий як ланцюг сполучених хімічних реакцій, які об'єднані у систему. Запропоновано механізм процесу сучасного вивітрювання, виділено два типи вивітрювання, визначено фактори та індикатори для кожного з типів, що дозволяє прогнозувати ступінь екологічної небезпеки територій.

Ключові слова: відвальні шахтні породи, процеси сучасного вивітрювання, солевміст.

Процесс современного выветривания отвальных шахтных пород и отходов углеобогащения представлен в виде цепи сопряженных химических реакций, которые объединены в систему. Предложен механизм процесса выветривания, выделено два типа выветривания и определены индикаторы для каждого из типов, что позволяет прогнозировать степень экологической опасности территорий.

Ключевые слова: отвальные шахтные породы, процессы современного выветривания, солесодержание.

Physical-chemical processes taking place in mining wastes during their storage on the surface have been dealt with. It was been proven that mining wastes undergo processes has been established. Two types of current decomposition different in their reactions have been singled out. The dependence between the type of decomposition and quantitative qualitative composition of washed-out product has defined.

Key words: mining wastes, mining wastes undergo processes, soil contamination.

ЗБАЛАНСОВАНЕ РЕСУРСОКОРИСТУВАННЯ

*Приходько М.М.¹, Приходько М.М.² (старший),
Приходько Н.Ф.³, Косило Л.С.²*

*¹Івано-Франківській національний технічний
університет нафти і газу,*

²Карпатський національний природний парк,

*³Український науково-дослідний інститут
гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака*

ЗБАЛАНСОВАНЕ РЕСУРСОКОРИСТУВАННЯ (ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ)

Викладені теоретичні основи збалансованого ресурсокористування. Обґрунтована необхідність формування у процесі ресурсокористування гармонійних взаємовідносин з природним середовищем і створення культурних ландшафтів.

Ключові слова: збалансоване ресурсокористування, концепція, принципи, геосистема.

Изложены теоретические основы сбалансированного ресурсопользования. Обоснована необходимость формирования в процессе ресурсопользования гармоничных взаимоотношений с природной средой и создания культурных ландшафтов.

Ключевые слова: сбалансированное ресурсопользование, концепция, принципы, геосистема.

The article deals with the theoretical basis of a balanced resource management. In the article has been observed the necessity of forming in the process of resource relationship with the natural environment and the creation of cultural landscapes.

Keywords: balanced resource management, concept, principles, geosystem.

МОНІТОРИНГ, МОДЕЛЮВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ СТАНУ ДОВКІЛЛЯ

УДК 621.928.9

Батлук В.А., Басов М.В., Параняк Н.М.

НТУ «Львівська політехніка»

*Державний університет безпеки
життєдіяльності України, м. Львів*

МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ РУХУ ЗВАЖЕНИХ ЧАСТИНОК У ЗАКРУЧЕНИХ ПОТОКАХ

Стаття присвячена проблемі створення високоефективного пиловловлюючого устаткування для різних галузей промисловості, де виділяються дрібнодисперсні фракції пилу, з метою доведення їх викидів до санітарних норм. У статті висвітлені нові тенденції в області створення апаратури для очищення повітря від пилу, які засновані на використанні відцентрово-інерційних сил.

Ключові слова: пил, пиловловлювач, очищення повітря, забруднення, відцентрова сила, циклон.

Статья посвящена проблеме создания высокоэффективного пылеулавливающего оборудования для разных отраслей промышленности, где выделяются мелкодисперсные фракции пыли, с целью доведения их выбросов к санитарным нормам. В статье освещены новые тенденции в области создания аппаратуры для очистки воздуха от пыли, которые основаны на использовании центробежно-инерционных сил.

Ключевые слова: пыль, пылеуловитель, очистка воздуха, загрязнения, центробежная сила, циклон.

The article is devoted the problem of creation of high-efficiency dust collection equipment for different industries of industry, where дрібнодисперсні factions of dust are selected, with the purpose of leading to of their extras to the sanitary norms. In the articles lighted up new tendencies are in the area of creation of apparatus for cleaning of air from a dust, which are based on the use of centrifugal-inertia forces.

АНАЛІЗ ФІЗИЧНОЇ МОДЕЛІ СНІГОВОЇ ЛАВИНИ

Виконано аналіз руху та розрахунок гранично максимальних значень швидкості сходження снігової лавини.

Ключові слова: снігова лавина, кут нахилу, швидкість, снігозбірна зона.

Выполнено анализ движения и расчет предельно максимальных значений скорости схода снежной лавины.

Ключевые слова: снежная лавина, угол наклона, скорость, зона снегозбора.

The analysis of motion and the calculation of the limit maximum values of speed snow avalanches were performed.

Keywords: snow avalanche, angle, speed, runout zone.

ТЕХНОЕКОЛОГІЯ

ДК 662.613.1

*Тутка В.В., Михайлова Ю.О.
Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

РЕКОНСТРУКЦІЯ І МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗОЛОУЧИСНОГО ОБЛАДНАННЯ БУРШТИНСЬКОЇ ТЕС

У статті подано опис експлуатації діючого газоочисного обладнання та проблеми, що виникають у процесі їхньої роботи. Запропоновано шляхи малозатратної реконструкції, які забезпечують відновлення очистки до проектної. Виконано опис впровадження нових електрофільтрів на енергоблоках Бурштинської ТЕС. Проведено порівняння техніко-економічних показників роботи старих і нових електрофільтрів

Ключові слова: електрофільтр, обладнання системи золовидалення, забруднення атмосферного повітря, екологічно чистий кіловат, модернізація електрофільтра.

В статье выполнено описание эксплуатации действующего газоочистного оборудования и проблемы, возникшие в процессе его работы. Предложено пути малозатратной реконструкции, которая обеспечивает возобновление очистки до проектной. Сделано описание внедренных новых электрофильтров на энергоблоках Бурштинской ТЭС. Проведено сравнение технико-экономических показателей работы старых и новых электрофильтров.

Ключевые слова: электрофильтр, оборудование системы золоудаления, загрязнения атмосферного воздуха, экологически чистый киловатт, модернизация электрофильтра.

In the article there is a description of application of operating gas cleaning equipment and problems connected with its working process. There have been suggested ways of low-cost reconstruction which provide renewal of cleaning process to the project. There is a description of new electrical filters at Burshtyn EPS units. Comparison of technical and economical data of the old and new electrical filters is made.

Keywords: electrical filter, equipment of ash cleaning system, air pollution, ecologically clean kilowatt, electrical filter modernization.

УДК 504.064

*Мольчак Я.О., Мисковець І.Я., Колядинський М.І.
Луцький національний технічний університет*

ВПЛИВ СМІТТЄЗВАЛИЩ М.ЛУЦЬКА НА ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ТЕРИТОРІЙ

Стаття присвячена питанням впливу забруднювачів на довкілля з метою покращення екологічного стану територій від важких металів, що потрапляють від сміттєзвалища. Запропоновано ряд заходів по створенню екологічної безпеки.

Ключові слова: сміттєзвалище, екологічний стан, забруднювачі, екологічна безпека.

Статья посвящена вопросам влияния загрязнителей на окружающую среду с целью улучшения экологического состояния территорий от тяжелых металлов, которые поступают от мусоросвалок. Предложен ряд мероприятий по созданию экологической безопасности.

Ключевые слова: мусоросвалка, экологическое состояние, загрязнители, экологическая безопасность.

The article investigates the matter of the influence of the polluters on the environment, aiming to improve the ecological condition of the territories that have suffered from heavy metals, which result from the landfills. The measures that should be taken to create ecological safety are presented.

Keywords: landfill, ecological condition, polluters, ecological safety.

ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА

УДК 551.2

Лабій Ю.М.¹, Мердох І.І.², Крупчук Т.Ю.³

¹ Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

² Івано-Франківській обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

³ Львівська комунальна міська клінічна лікарня швидкої допомоги, м. Львів

ПОНЯТТЯ ПРО ФОРМУВАННЯ БІОГЕОЦЕНОЗІВ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПРОЦЕСІВ У НАДРАХ ПЛАНЕТИ ЯК ВАЖЛИВА ЧАСТКА ЗНАНЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ЕКОЛОГІЇ

Викладаючи екологію, доцільно приділяти увагу ролі геологічного середовища у формуванні біогеоценозів, знайомити учнів, студентів, вчителів з геопатогенними зонами. Такі знання необхідні для раціональної експлуатації ділянок планети із своєрідним впливом довкілля на здоров'я мешканців.

Ключові слова: біогеоценоз, геомагнетизм, геопатогенні зони, геологічне середовище.

Преподавая экологию, желательно уделять внимание роли геологической среды в формировании биogeоценозов, знакомить учеников, студентов, учителей с геопатогенными зонами. Такие знания необходимы для рациональной эксплуатации участков планеты из своеобразным влиянием среды на здоровье жителей.

Ключевые слова: биogeоценоз, геомагнетизм, геопатогенные зоны, геологическая среда.

A concept on forming biogeocenoses depending on the processes of the earth's depths as an essential part of the knowledge in teaching ecology. Teaching ecology it is important to pay attention to the role of the geological environment in forming biogeocenoses, letting pupils, students and teachers getting to know with the geopathogenical zones. This knowledge is necessary for rational exploitation of the earth's sections with a peculiar influence on environment and people's health.

Keywords: biogeocenoses, geomagnetism, geopathogenic zones, geological environment.

ДНІСТРОВСЬКИЙ ПРОТИПАВОДКОВИЙ ПОЛІГОН

УДК 504.62

Хащак М.З.

*Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

ІЗ ІСТОРІЇ ГЕОЕКОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НА ДНІСТРОВСЬКОМУ ПРОТИПАВОДКОВОМУ ПОЛІГОНІ

Катастрофічні паводки на гірських річках, зокрема і на р.Дністер обумовили створення Дністровського інженерно-екологічного протипаводкового полігону – модельної території долини Дністра в межах Галицького і Тисменицького районів з центром у селі Маріямпіль Галицького району. На основі комплексних досліджень території Дністровського протипаводкового полігону можливо розробити ефективні заходи щодо запобігання та зниження негативних наслідків катастрофічних повеней та підвищення екологічної безпеки на території області.

Ключові слова: повінь, паводок, Дністровський протипаводковий полігон, геоекологічні дослідження.

Катастрофические паводки на р.Днестр обусловили создание Днестровского инженерно-экологического противопаводкового полигона – модельной территории долины Днестра в пределах Галицкого и Тисменицкого районов с центром в селе Марьямполь Галицкого района. На основе комплексных исследований территории Днестровского противопаводкового полигона возможно разработать эффективные меры по предотвращению и снижению негативных последствий катастрофических наводнений и повышения экологической безопасности на территории области.

Ключевые слова: наводнение, паводок, Днестровский противопаводковый полигон, геоэкологические исследования.

Catastrophic floods in r.Dniester led to the creation of the Dniester engineering and ecological flood polygon-model sites in the valley of the Dniester within the Galician and Tysmenytsia areas centered on the village Mariyampil Galician region. Based on comprehensive studies of the Dniester area flood polygon possible to develop effective measures to prevent and reduce the negative effects of catastrophic floods and improve environmental security in the region.

Keywords: flood, flood Dniester ground, geoecological research.

УДК 631.62.001.18

Адаменко О.М.¹, Мандрик О.М.¹, Гаврилович І.М.²

*¹ Івано-Франківський національний
технічний університет нафти і газу*

² Газета «Галичина»

ПОЧАТОК РЕСТАВРАЦІЇ ЛАБОРАТОРНО-АНАЛІТИЧНОГО КОРПУСУ НА ДНІСТРОВСЬКОМУ ПРОТИПАВОДКОВОМУ ПОЛІГОНІ

На Дністровському протиपाводковому полігоні 16 березня 2012 р. відбулася робоча нарада в зв'язку з початком реставрації лабораторно-аналітичного корпусу у с. Маріямпіль. Цей день можна рахувати початком діяльності полігону.

Ключові слова: Дністровський протипаводковий інженерно-екологічний полігон, лабораторно-аналітичний корпус, катастрофічні повені.

На Днестровском противопаводковом полигоне 16 марта 2012 г. состоялось рабочее совещание в связи с началом реставрации лабораторно-аналитического корпуса в с. Мариамполь. Этот день можно считать началом деятельности полигона.

Ключевые слова: Днестровский противопаводковый инженерно-экологический полигон, лабораторно-аналитический корпус, катастрофические наводнения.

On the Dniester flood polygon March 16, 2012 held a workshop in connection with the beginning of the restoration laboratory and analytical body in the village. Mariyampil. This day you can count the beginning of the site.

Keywords: Dniester flood engineering and environmental testing ground, laboratory and analytical case, catastrophic floods.

ДО 70-РІЧЧЯ ПРОФЕСОРА Я.М. СЕМЧУКА

СЕМЧУК Ярослав Михайлович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Народився 20 березня 1942 р. у с. Угринів-Горішній Станіславської (з 1961р. Івано-Франківської) області у селянській багатодітній сім'ї. У 1959 р. закінчив Угринівську середню школу. Після закінчення професійного училища № 1 у Івано-Франківську одержав професію будівельника. Працював у будівельних бригадах, а потім була трирічна дійсна служба у війську (1962-1965 рр.).

1965-1970 рр. – студент Івано-Франківського інституту нафти і газу, отримав диплом гірничого інженера-геолога. Як молодий спеціаліст працював у Прилуцькій експедиції глибокого буріння, спочатку лаборантом-колектором, а потім старшим геофізиком. З

1974 по 1997 рік працював інженером, старшим науковим співробітником, головним науковим співробітником Калуського філіалу Всесоюзного науково-дослідного інституту галургії, м. Ленінград, з 1990р. – Державний науково-дослідний інститут галургії (НДІ «Галургія»), там і склався основний напрямок наукової роботи у сфері охорони навколишнього середовища.

Велику увагу приділяє завідувач кафедри роботі зі студентами, його лекції відрізняються глибиною, змістовністю і є корисним матеріалом для майбутніх фахівців. Наукова робота Я.М. Семчука «Прогнозування екологічної небезпеки при відмові магістральних нафтогазопроводів» є інноваційним рішенням у нафтогазовій галузі, що дасть змогу підвищити їх надійність при експлуатації, що в кінцевому підсумку зменшить вплив трубопроводів на довкілля.

Редколегія журналу «Екологічна безпека та збалансоване ресурсокористування» від щирого серця вітає Ярослава Михайловича з ювілеєм і бажає міцного здоров'я та подальших творчих успіхів!

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

Адаменко Олег Максимович – доктор геолого-мінералогічних наук, професор кафедри екології ІФНТУНГ

Адаменко Ярослав Олегович – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри екології ІФНТУНГ

Архипова Людмила Миколаївна – кандидат технічних наук, доцент, докторант кафедри екології ІФНТУНГ

Басов Микола Вікторович – доктор технічних наук, професор, старший викладач Державного університету безпеки життєдіяльності України, м. Львів

Батлук Вікторія Арсеніївна – доктор технічних наук, професор НТУ «Львівська політехніка»

Гаврилович Іван Михайлович – журналіст газети «Галичина», м. Івано-Франківськ

Гайдін Анатолій Маркович – кандидат геолого-мінералогічних наук, виконавчий директор Відділення гірничо-хімічної сировини Академії гірничих наук України, м. Львів

Гаспарян Мар'яна Кальянівна – студентка Дніпропетровського національного університету ім. О.Гончара

Дяків Василь Олексійович – кандидат геологічних наук, старший науковий співробітник Відділення гірничо-хімічної сировини Академії гірничих наук України, м. Львів

Зорін Денис Олексійович – кандидат геологічних наук, доцент кафедри екології ІФНТУНГ

Зоріна Наталія Олегівна – старший викладач кафедри екології ІФНТУНГ

Колядинський Микола Іванович – завідувач лабораторією кафедри безпеки життєдіяльності Луцького національного технічного університету

Косило Любов Степанівна – науковий співробітник Карпатського національного природного парку

Крихівський Михайло Васильович – асистент кафедри інформатики ІФНТУНГ

Кроїк Ганна Аркадіївна – доктор геологічних наук, професор кафедри зоології та екології Дніпропетровського національного університету ім. О.Гончара

Крупчук Тетяна Юріївна – лікар приймального відділення Львівської комунальної міської клінічної лікарні швидкої допомоги

Лабій Юрій Михайлович – доктор технічних наук, професор Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, м. Івано-Франківськ

Мандрик Олег Миколайович – кандидат технічних наук, доцент, декан інженерно-екологічного факультету ІФНТУНГ

Манюк Оксана Романівна – кандидат геологічних наук, доцент кафедри екології ІФНТУНГ

Мердуч Іван Іванович – завідувач лабораторії природничо-математичних дисциплін Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти

Міщенко Лариса Володимирівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри екології ІФНТУНГ

Мисковець Ірина Ярославівна – кандидат географічних наук, доцент кафедри екології Луцького національного технічного університету

Мольчак Ярослав Олександрович – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності Луцького національного технічного університету

Михайлова Юлія Олексіївна – магістр ІФНТУНГ

Овчарук Олег Васильович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри моніторингу навколишнього середовища та збалансованого природокористування Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Овчарук Олена Вікторівна – асистент кафедри переробки продукції тваринництва та хімічних дисциплін Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Панібрацька Олександра Валеріївна – кандидат географічних наук, начальник відділу Державної комісії України по запасах корисних копалин

Параняк Надія Михайлівна – аспірантка НТУ «Львівська політехніка»

Підлуська Катерина Дмитрівна – аспірантка кафедри землевпорядкування та кадастру ІФНТУНГ

Приходько Микола Миколайович – кандидат географічних наук, доцент кафедри екології ІФНТУНГ

Приходько Микола Миколайович (старший) – кандидат сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник Карпатського національного природного парку

Приходько Ніна Філімонівна – співробітник Українського науково-дослідного інституту гірського лісівництва ім. П.С. Пастернака

Радловська Катерина Олексіївна – аспірантка Інституту телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАНУ, інженер, асистент кафедри екології ІФНТУНГ

Рудько Георгій Ілліч – доктор геолого-мінералогічних, доктор географічних, доктор технічних наук, професор, голова Державної комісії України по запасах корисних копалин

Сивий Мирослав Якович – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри фізичної географії Тернопільського національного педагогічного університету ім. В.Гнатюка

Синицька Олена Юріївна – студентка Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара

Стойко Степан Михайлович – доктор біологічних наук, професор, головний науковий співробітник Інституту екології Карпат НАНУ, м. Львів

Трач Сергій Володимирович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри моніторингу навколишнього середовища та збалансованого природокористування Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський

Триснюк Василь Миколайович – кандидат географічних наук, старший науковий співробітник Інституту телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАНУ, м. Київ

Тутка Василь Володимирович – кандидат технічних наук, доцент кафедри електропостачання та електрообладнання промислових підприємств ІФНТУНГ

Хашак Мар'яна Зеновіївна – аспірант, інженер, асистент кафедри екології ІФНТУНГ

Чепіжко Олександр Валентинович – доктор геологічних наук, професор Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова

ІНФОРМАЦІЯ

про І^{шу} Міжнародну науково-практичну конференцію «ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ РЕСУРСКОРИСТУВАННЯ»

20–22 вересня 2012 року, м. Івано-Франківськ

Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу (ІФНТУНГ)
Національна Академія Наук України
Інститут телекомунікацій та глобального інформаційного простору
Міністерство екології та природних ресурсів України

Державне управління охорони навколишнього природного
середовища в Івано-Франківській області
Карпатський національний природний парк (КНПП)
Російська Академія Наук
Інститут геоелекології ім. Є.М. Сергєєва
Краківська гірничо-металургійна академія, Польща
Університет Норд, Румунія
Всеукраїнська екологічна ліга

ОРГКОМІТЕТ

Крижанівський Є.І. – голова оргкомітету, ректор ІФНТУНГ, д.т.н., професор, член-кореспондент НАНУ
Мандрик О.М. – заступник голови, декан інженерно-екологічного факультету ІФНТУНГ, к.т.н., доцент
Адаменко Я.О. – заступник голови, завідувач кафедри екології ІФНТУНГ, д.т.н., професор
Архипова Л.М. – вчений секретар конференції, докторант кафедри екології ІФНТУНГ, к.т.н., доцент.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ

Карпаш О.М. – проректор з наукової роботи ІФНТУНГ, д.т.н., професор
Тимочко Т.В. – голова Всеукраїнської екологічної ліги
Трофімчук О.М. – перший заступник директора Інституту телекомунікацій та глобального інформаційного простору НАНУ
Болюк З.А. – начальник управління освіти і науки Івано-Франківської обласної державної адміністрації
Румынин В.Г. – чл.-корр. РАН, Санкт-Петербурзьке отделение Ин-та геоэкологии им. Е.М.Сергеева, РФ
Тулохонов А.К. – чл.-корр. РАН, д.географ.н., директор Байкальского ин-та природопользования СО РАН, Улан-Удэ, Бурятия, РФ
Dr.ing. Imre Damianovich, Institute of Environment, Budapest, Hungary
Prof. Dr. Jacek Matyszkiewicz, AGH University of Science and Technology, Krakow, Poland
Prof. Dr. Vasile Oros, University “Nord”, Baia Mare, Romania
Dr. David Sauchyn, University of Regina, SK, Canada
Бойко М.М. – начальник Держуправління охорони навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області
Головчак В.Ф. – перший заступник начальника Держуправління охорони навколишнього природного середовища в Івано-Франківській області
Яворський А.І. – директор КНПП
Адаменко О.М. – редакційна група, професор кафедри екології ІФНТУНГ, д.г.-м.н.
Мищенко Л.В. – доцент кафедри екології ІФНТУНГ, к.геогр.н
Приходько М.М. – доцент, докторант кафедри екології ІФНТУНГ, к.геогр.н.
Зорін Д.О. – доцент кафедри екології ІФНТУНГ, к.геол.н.

На пленарних засіданнях і секціях конференції планується обговорити наступні питання:

Секція 1. Екологічна безпека територій та техногенно небезпечних об'єктів в нафтогазовій, енергетичній та машинобудівній галузях (керівники д.т.н., проф. Я.О.Адаменко, д.т.н., проф. Я.М.Семчук).

Секція 2. Збалансоване надро-, водо-, землекористування, рослинні, тваринні та рекреаційні ресурси (керівники Prof. Dr. Jacek Matyszkiewicz, к.т.н., доц. О.М.Мандрик).

Секція 3. Екологічні науки: загальна екологія, оцінка впливів на навколишнє середовище, моніторинг довкілля, ланд-

шафтна екологія, гідроекологія, екологія людини, екологічний аудит і менеджмент (керівники д.г.-м.н., проф. Г.О. Білявський, д.г.-м.н., проф. О.М.Адаменко).

Секція 4. Використання ГІС/ДЗЗ технологій в екології (керівники д.т.н., проф. Г.Я. Красовський, Dr. ing. Imre Damianovich).

Секція 5. Екологічна освіта: чергове засідання Науково-методичної комісії (НМК) з екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України (за окремою програмою) (керівник д.ф.-м.н., проф. С.М.Степаненко).

Секція 6. Міжнародне співробітництво у вирішенні екологічних проблем (керівник Prof. Dr. Vasile Oros, чл.-корр. РАН В.Г.Румынин).

РЕГЛАМЕНТ РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ:

20 вересня

З'їзд і реєстрація учасників конференції з 8.00 до 12.00 у головному корпусі ІФНТУНГ за адресою: вул. Карпатська, 15 (від залізничного і автобусного вокзалів – автобус №78 та службовий автобус університету; біля входу у залізничний вокзал Вас зустрінуть представники оргкомітету)

10.00-18.00 Засідання НМК. Експерсія в геологічний музей та виставковий центр ІФНТУНГ

12.00-14.00 Пленарне засідання (з перервою на каву)

14.00-15.00 Обідня перерва

15.00-18.00 Робота у секціях

18.00 – Товариська вечеря

21 вересня

10.00-13.00 – Секційні засідання

14.00-15.00 Підведення підсумків на пленарному засіданні

22 вересня

10.00-14.00 Експерсії в Буковель, до Старунського геодинамічного та Дністровського протипаводкового інженерно-екологічних полігонів.

Експерсії по місту, в геологічний музей, виставковий центр ІФНТУНГ та візит-центр КНПП, м.Яремче

14.00 – Від'їзд учасників

Додаткова інформація

Організатор конференції – кафедра екології інженерно-екологічного факультету ІФНТУНГ:

Корпус 5 ІФНТУНГ, вул. Карпатська, 15, м.Івано-Франківськ, 76019, тел. (0342) 505942, 505973

Декан інженерно-екологічного факультету

к.т.н., доц. **Мандрик Олег Миколайович**

моб. 050 780 75 25

Завідувач кафедри екології

д.т.н., проф. **Адаменко Ярослав Олегович**

моб. 050 188 28 49

Вчений секретар конференції

к.т.н., доц. **Архипова Людмила Миколаївна**

моб. 050 373 23 82, e-mail: konsevich@ukr.net

Наукове видання

**ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ РЕСУРСОКОРИСТУВАННЯ**

Науково-технічний журнал

№ 2(6) – 2012

РЕДАКТОРСЬКИЙ ВІДДІЛ

Редактори: Адаменко О.М., Зоріна Н.О.

Комп'ютерна верстка оригінал-макетів: Зоріна Н.О., Радловська К.О.

Дизайн обкладинки: Зорін Д.О.

Коректура, технічна редакція, підготовка до друку:
видавництво «Симфонія форте» – відп. Семко Я.Ю.

Підписано до друку 11.07.2012. Формат 60 x 84/8.
Папір офс. Друк цифровий. Гарн. Times New Roman.
Умовн. др. арк. 15,35. Наклад 150.

Видавець та виготівник «Симфонія форте»
76019, м. Івано-Франківськ, вул. Крайківського, 2
тел. (0342) 77-98-92

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців
та виготівників видавничої продукції: серія ДК № 3312 від 12. 11. 2008 р.